

1. Bu testte sırasıyla, Tarih-2 (1-11), Coğrafya-2 (12-22), Felsefe Grubu (23-34), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (35-40), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar için Felsefe Grubu (41-46) alanlarına ait toplam 46 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Sosyal Bilimler-2 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Tarih araştırmalarında kullanılan kaynaklardan, olayın geçtiği döneme ait belge ve buluntular "birinci el kaynak"; o döneme yakın ya da o dönemin kaynaklarından faydalanılarak meydana getirilen eserler ise "ikinci el kaynak" olarak nitelendirilir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi birinci el kaynak olarak nitelendirilemez?

- A) Kadeş Antlaşması metninin yer aldığı tablet
B) Roma İmparatorluğu Dönemi'ne ait altın sikke
C) II. Abdülhamit Dönemi'nde çekilen İstanbul fotoğrafları
D) Balkan savaşlarına katılmış olan bir askerin günlüğü
E) Tanzimat Dönemi üzerine yazılmış olan makale

2. Tarihçi Jordanes; "Muncuk'un oğlu, bütün kahraman kavimlerin hâkimi, sen tek başına daha önce hiç kimsenin yapamadığı tarzda Hunların ve Cermenlerin ülkesinde hüküm sürdün. İmparatorluğu korku içinde bıraktın, onların şehirlerini zapt ettin. Onların hepsi senin kölen olmadan önce onların yalvarışlarına acıdın ve onlardan yıllık vergi aldın." demiştir.

Bu ifadelerde söz edilen hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Attila B) Mete C) Teoman
D) Cengiz E) Bumin

3. Malazgirt Savaşı'ndan sonra Anadolu'ya yapılan Türk akınları sonucunda Selçuklu sultanlarının hizmetindeki Türk komutanlar tarafından kurulan ve özellikle Anadolu'nun doğu ve güneydoğusunun Türkleşmesinde etkili olan ilk dönem Türk beylikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Artuklular B) Danişmentliler
C) Ahlatşahlar D) Eretnalılar
E) Mengücekler

4. Osmanlı Devleti'nde Klasik Dönem'in sonunda aşağıdakilerden hangisinin, merkezi hazinenin masraflarını artırdığı söylenebilir?

- A) Konar-göçerlerin yerleşik hayata geçirilmesinin
B) Taşrada dirliklerin sayısının artırılmasının
C) Fethedilen bölgelerin tahririnin yapılmasının
D) Vakıf topraklarının mirî araziye çevrilmesinin
E) Kapıkulu askerlerinin sayısının çoğalmasının

5. II. Bayezit Dönemi'nde Karamanoğulları, Memlûkler ve Rodos Şövalyelerinin de desteklemesi sonucu Osmanlı Devleti'nin iç ve dış politikasını etkileyen gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şeyh Bedreddin'in Anadolu'da fikirlerini yayarak kargaşa çıkarması
B) Şehzade Cem'in tahtta hak iddia ederek isyan etmesi
C) Haçlı donanmasının İnebahtı'da Osmanlı donanmasını bozguna uğratması
D) Şahkulu İsyanı'nın Anadolu'nun çeşitli yerlerinde asayiş bozması
E) Germiyanogullarının Osmanlılara karşı topraklarını genişletmek istemesi

6. “Bundan sonra Avrupa, kendi yasalarına göre hareket eden, kendi siyasal ve ekonomik çıkarlarını izleyen, serbestlik içinde ittifaklar kuran ve bozan, savaş ile barış arasında, güç dengesi kurallarına göre durum değiştiren, elçi gönderip kabul eden bağımsız ve özgür devletlerden oluşacaktır. Devletlerin üzerinde, onların ilişkilerini düzenleyen herhangi bir üstün otorite yoktur.”

Vestfalya Antlaşması’ndan alıntılanan bu ifadeler dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Katolik kilisesinin gücünü giderek artırdığına
- B) Devletler arası ilişkilerde yeni bir dönemin başladığına
- C) Mezhep temelli çatışmalara zemin hazırlandığına
- D) Barışı sağlayan uluslararası bir örgütün kurulduğuna
- E) Devletlerin iç politikasında demokrasinin öncelik kazandığına
7. Osmanlı Devleti XVIII-XIX. yüzyıllarda Avrupa’nın büyük devletleri ile ilişkilerini bir denge politikası çerçevesinde yürütmüştür.
- Osmanlı Devleti bu politika ile aşağıdakilerden hangisini amaçlamıştır?**
- A) Mevcut sınırlarını koruyarak varlığını sürdürmeyi
- B) Viyana Kongresi’yle oluşan siyasi dengeyi değiştirmeyi
- C) Millet sistemini değiştirerek ulus devlet yapısına geçmeyi
- D) Avrupa devletlerine tanıdığı imtiyazları kaldırmayı
- E) Sömürgecilik yapan devletler arasına katılmayı

8. **Mustafa Kemal’in “Minnet borcum var, bana yeni bir ufuk açtı.” diyerek tarih öğretmeni Kolağası Mehmet Tevfik Efendi’nin etkisinden söz ettiği ve Namık Kemal ile Tevfik Fikret’in eserlerini okuyarak vatan ve hürriyet fikirlerini geliştirdiği okul aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Harbiye
- B) Manastır Askerî İdadisi
- C) Harp Akademisi
- D) Şemsî Efendi Mektebi
- E) Selanik Askerî Rüştiyesi

9. **Amasya Genelgesi’nde yer alan “Bütün illerin her sancağından, halkın güvenini kazanmış üç temsilcinin hemen yola çıkarılması gerekmektedir. Her olasılığa karşı bu durum millî bir sır gibi tutulmalı ve temsilciler gerekli görülen yerlerde kimliklerini gizleyerek gelmelidir.” ifadeleri aşağıdakilerden hangisi için kullanılmıştır?**

- A) Osmanlı Mebusan Meclisinde yer alacak mebuslar
- B) Sultanahmet mitingine katılacak sivil ve askerî görevliler
- C) Sivas’ta toplanacak kongreye gönderilecek delegeler
- D) Merkez Ordusu’nda görev yapacak komutanlar
- E) Saltanat Şurasında seçilecek yerel yöneticiler

10. Millî Mücadele yıllarında Birinci ve İkinci İnönü Muharebelerinde kazanılan zaferlerle ortaya çıkan iyimser hava, Kütahya-Eskişehir Muharebesi sonucu yerini kısmî bir karamsarlığa bırakmıştır. Türk ordusunun Sakarya Nehri'nin doğusuna çekildiği bu dönemde Yunan ordusu yeni bir saldırı hazırlığına girişmiştir.

Yunan saldırısına karşı Türk tarafının hazırlıklar yaptığı bu sırada, aşağıdakilerden hangisi gündeme gelmiştir?

- A) Ali Fuat Paşa'nın Moskova'ya elçi olarak atanması
B) Ankara Müftüsü Rifat (Börekçi) Efendi'den mücadele için fetva alınması
C) Türkiye Büyük Millet Meclisinin Ankara'dan Kayseri'ye taşınması
D) İsmet Paşa'nın Batı Cephesi Komutanlığı'na getirilmesi
E) Kuvayimillîye'nin yerine düzenli ordunun kurulması

11. 18 Eylül 1922'de Anadolu'nun düşman işgalinden tümüyle temizlenmesi sonrasında Mustafa Kemal Paşa'nın teklifiyle Fevzi (Çakmak) Paşa'ya üstün hizmetlerinden dolayı "mareşallik" rütbesi verilmiştir.

Fevzi (Çakmak) Paşa'ya bu rütbe aşağıdaki hizmetlerinin hangisi üzerine verilmiştir?

- A) İstanbul'un işgal edilmesi üzerine TBMM'ye katılması
B) Birinci Dünya Savaşı sırasında önemli görevler üstlenmesi
C) Bir süre Millî Savunma Bakanlığı görevini yürütmüş olması
D) Başkomutan Meydan Muharebesi'nin kazanılmasında rol oynaması
E) Osmanlı Hükûmetindeki görevinden istifa etmesi

12. I. Kıyıya yakın kesimler canlı çeşitliliği açısından zengindir.
II. Akıntılar canlı türlerinin dağılışında önemlidir.
III. Işığın ulaşmadığı derinliklerde canlı yaşamı yoktur.

Denizel ekosistemlerle ilgili yukarıdaki ifadelerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

13. Sıcaklık değerlerinin mevsim normallerinin altına düşmesi ve bir süre devam etmesi soğuk hava dalgası olarak ifade edilir. Bu hava dalgası ekstrem hava olayı olarak kabul edilir ve pek çok doğal, beşerî ve ekonomik etkiye neden olur.

Bu ekstrem hava olayının yarattığı etkiler arasında;

- I. enerji tüketiminin artması,
II. bitki türlerinin yok olması,
III. üretim faaliyetlerinin aksaması

durumlarından hangileri yer almaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

14. Türkiye'de son yıllarda küresel iklim değişikliğinin etkileri görülmektedir. Bu etkiler zaman içerisinde bazı alanlarda çölleşme riskinin artmasına neden olacaktır.

Haritada numaralandırılan alanların hangilerinde bu risk daha azdır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

15. Cumhuriyet Dönemi'nde; Türkiye'de, farklı dönemlerde çeşitli nüfus politikaları uygulanmıştır. Cumhuriyet'in ilk yıllarında nüfus artışına yönelik politikalar, 1960'lı yıllardan sonra artış hızını azaltacak politikalar, 2014 yılından sonra ise artış hızını yükseltme yönünde nüfus politikaları uygulanmıştır.

2014 yılı sonrasında uygulanan bu politikanın temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dinamik genç nüfusun korunması
B) Bebek ölüm oranlarının azaltılması
C) Ülke dışına göçlerin sınırlandırılması
D) Boşanma oranlarının azaltılması
E) Eğitimli nüfusun artırılması
16. Organik tarım, tohumun toprağa bırakılmasından hasada kadar olan süreçte kimyasal girdi kullanmadan her aşaması kontrollü ve sertifikalı bir üretim biçimidir. Türkiye'de bu üretim biçimi son yıllarda artarak devam etmektedir.
- Aşağıdakilerden hangisi bu tarımsal üretim biçiminin temel amaçlarından biri değildir?**
- A) Sertifikalı ürün temini B) Toprağın korunması
C) Yer altı sularını koruma D) Güvenilir gıdaya erişim
E) Tarımsal verimi artırma
17. Türkiye'de elektrik elde etmek için kullanılan enerji kaynakları giderek çeşitlenmekle birlikte yenilenebilir enerji kaynaklarının toplam enerji üretimi içerisindeki payı da giderek artmaktadır.
- Buna göre günümüzde yenilenebilir enerji kaynakları içerisinde en fazla pay aşağıdakilerden hangisine aittir?**
- A) Rüzgâr enerjisi B) Hidrolik enerji
C) Güneş enerjisi D) Biyoenerji
E) Jeotermal enerji

18. Cumhuriyet'in ilk yıllarında hemen her alanda olduğu gibi sanayi alanında da önemli yatırımlar yapılmış ve bazı kırsal yerleşmeler hızla büyüyerek bir şehre dönüşmüştür.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma örnek gösterilebilir?

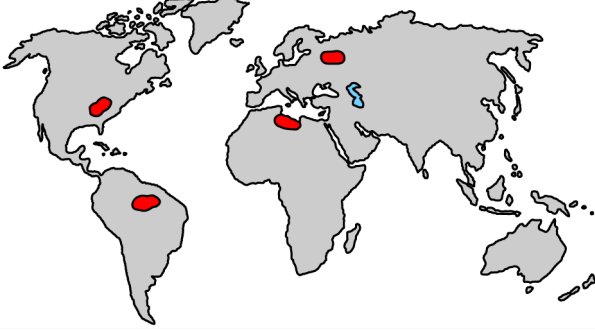
- A) Batman B) Denizli C) Gaziantep
D) Konya E) Bursa

19. Türkiye ekonomisinde önemli bir yere sahip olan turizm, bu sektörün doğrudan sağladığı gelir ve istihdamın yanında çeşitli alanları harekete geçirerek ekonomiye katkı sağlamaktadır.

Bu sektörün, aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkisi daha azdır?

- A) Seyahat şirketlerinin sayısı
B) Konaklama tesislerinin kapasitesi
C) Ulaşım sektörünün gelişimi
D) Eğlence sektörünün yaygınlaşması
E) Hastanelerin dağılışı

20. Aşağıdaki haritada bazı alanlar kırmızı renkle gösterilmiştir.

Buna göre haritada aşağıdaki hangi büyük kültür bölgesini temsil edecek alan bulunmaz?

- A) Batı Avrupa Kültür Bölgesi
B) Slav-Rus Kültür Bölgesi
C) Latin Amerika Kültür Bölgesi
D) Afrika Kültür Bölgesi
E) İslam Kültür Bölgesi
21. Az gelişmiş ülkelerin büyük bölümünde tarım, genellikle temel ihtiyaçların karşılanmasına yönelik olarak ve çoğunlukla geleneksel yöntemlerle yapılmaktadır.
- Aşağıdakilerden hangisi bu ülkelerdeki tarımsal faaliyetlere ilişkin özelliklerden biridir?
- A) Üretimin büyük ölçüde doğal koşullara bağlı olması
B) Tarıma dayalı sanayinin gelişmiş olması
C) Üretimin çoğunlukla ihracata yönelik olması
D) Daha az insan gücüne ihtiyaç duyulması
E) Zararlılarla mücadelenin modern tekniklerle yapılması

22. Sanayileşme ile birlikte artan enerji ve ham madde ihtiyacı; doğal kaynakların aşırı ve hızlı tüketimine, buna bağlı olarak pek çok çevre sorununun ortaya çıkmasına yol açmıştır. Bu nedenle doğal kaynakların kullanımında sürdürülebilirlik yaklaşımı giderek daha önemli hâle gelmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu yaklaşıma örnek gösterilemez?

- A) Yenilenebilir enerji kaynaklarının, toplam enerji üretimi içindeki payının artırılması
B) Binalarda ısı kaybını azaltmak amacıyla yalıtım yapılması
C) Enerji ihtiyacını karşılamak için fosil enerji kaynaklarının kullanımının yaygınlaştırılması
D) Enerji verimliliği konusunda toplumun her kesiminin bilinçlendirilmesi
E) Evsel atıkların, geri dönüşümünün sağlanması amacıyla kaynağında gruplandırılması
23. Nietzsche, "Filozoflar, kendilerine verilen kavramları, yalnızca onları temizleyip cilalamak üzere kabullenmekle yetinmemeli, onları üretmek, yaratmak, ortaya koymakla işe başlamalı ve insanları bu kavramlara başvurmaya ikna etmelidir." sözleriyle kendisinden önceki felsefe yapma biçimlerini de ciddi anlamda sorgular. Ona göre kavramlar koşulsuz güvenilecek mucizevi varlıklar değildir. Bir filozofun yapması gereken şey, kavramlar konusunda güvenin yerine güvensizliği koymaktır.
- Nietzsche'nin bu düşünceleri dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisi bir filozoftan beklenebilecek bir yaklaşımdır?
- A) Hakikatin yapısını keşfetmeye çalışmalıdır.
B) Kullandığı bütün kavramları kendisi yaratmalıdır.
C) Topluma uygun felsefe yapmalıdır.
D) Yerleşmiş kavramları sorgulamalıdır.
E) Belirsiz kavramları netleştirmelidir.

24. Bu dünyadaki en iyi şeyin mutluluk olduğu konusunda insanlar uzlaşmış gibi görünmekteyken mutluluğun ne olduğu veya nasıl elde edileceği konusunda tam bir fikir birliğinden söz etmek mümkün değildir. Aristoteles'e göre de mutluluk, insan için en iyi şeydir. Herhangi bir şeyin iyi olabilmesi için de özünün gerektirdiği işi doğru yapması gerekir. Peki "İnsanın işi nedir?". Marangozun, ayakkabıcının belli işleri ve yaptıkları vardır da, insanın bir işi yok mudur? Bu iş yaşamak olsa bitkiler de yaşıyor, besleniyor, büyüyor ve çoğalıyor. Duyumsama ise hayvanlarda da olan bir özellik. O hâlde insana bir tek düşünerek eylemde bulunmasını sağlayan akıl kalıyor.

Aristoteles'in bu düşüncelerine göre insan nasıl mutlu olur?

- A) Arzularını gerçekleştirdiğinde
- B) Diğer insanlara faydalı olduğunda
- C) Duyumsaması zenginleştiğinde
- D) Ayırt edici niteliğini gerçekleştirdiğinde
- E) Doğayla uyumlu yaşadığında
25. Nurettin Topçu, Batı felsefesinin yöntem ve kavramlarını kullanmasına rağmen meselelere kendi ahlaki ve kültürel problemlerimiz açısından yaklaşmıştır. "İsyan ahlaki" olarak adlandırdığı felsefesinde onun amacı; kendi buhranlarımız karşısında geçmişe övgüler düzmek ya da ağıt yakmaktan daha çok, görev bilinciyle evrensel standartlarda, bugün yaşayan insanımız için yepyeni bir dünya kurma idealini harekete geçirmektir. Bu bağlamda Topçu'ya göre insandan başlayarak tabiatla ve hatta kâinatla dost olup yeni bir dünya görüşü ve toplum düzeni kurmak temel hedef olmalıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi "isyen ahlakı"nın bir özelliği olarak gösterilemez?

- A) Evrensel olması
- B) Toplumun beklentilerini karşılaması
- C) Yerel problemlerden hareket etmesi
- D) Sorumluluk temelinde hareket etmesi
- E) Yenilikçi olması

26. Psikoloji araştırmalarında kullanılan deneysel yöntemle ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Sebep-sonuç ilişkisini ortaya koymayı hedefler.
- B) Değişkenler arasındaki ilişkinin düzeyini ve yönünü belirlemeyi amaçlar.
- C) Araştırmacı tarafından kontrol altına alınmış değişkenlerle uygulanır.
- D) Bilimin açıklama amacına hizmet eder.
- E) Deneyde etkisi araştırılan değişken, bağımsız değişkendir.

27. Alışma ve duyarlılaşma kavramlarıyla ilgili;

- I. Alışma ve duyarlılaşmadaki ortak unsur uyarıcıların tekrarıdır.
- II. Alışmada uyarıcıya verilen tepki artarken duyarlılaşmada azalır.
- III. Duyarlılaşma hâlinde kişi, ilgili uyarıcıya karşı daha hassas hâle gelir.

İfadelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve III E) II ve III

28. Uzun süredir aktif olarak araç kullanan bir şoför biraz ileride trafik lambasını fark eder ve kırmızı ışığın yandığını görerek yavaşlar. Trafik lambasının ışığı kırmızıdan sarıya döner ancak sonrasında yeşil ışık yanmaz. Şoför trafik lambasının bozuk olduğunu anlar ve geçiş hakkının kendisinde olduğunu bilerek yoluna devam eder.

Trafik lambasının bozuk olmasına rağmen şoförün sıradaki ışığın yeşil olacağını bilmesi, aşağıdaki algı prensiplerinden hangisine örnektir?

- A) Şekil-zemin ilişkisi B) Tamamlama
- C) Yakınlık D) Benzerlik
- E) Süreklilik

29. Bizi yüksek statü arayışına yönelten karşı konulmaz isteklerin neler olduğu konusunda yaygın birtakım yargılar vardır. İlk akla gelenler para, ün ve itibar edinme hırsıdır. Alain de Botton, *Statü Endişesi* adlı kitabında bu arayışın asıl sebebinin sevilme ihtiyacı olduğunu söyler. Seviliyorsak diğer varlığımızın farkına varılır, görüşlerimiz dinlenir, başarısızlıklarımıza hoşgörüyle bakılır, ihtiyaçlarımız karşılanır. Böylece ilgi odağı olan bizler kabul görmenin hazzını yaşar, yaşamın keyfine varırız. Statümüzden dolayı sevgi gösterenlerin beklentileri farklı olabilir ama yine de sevilen kişi başkalarının iyi niyetli ve sevgi dolu bakışları altında korunuyor olmanın huzurunu duyar.

Bu parçaya göre statü arayışında aşağıdakilerden hangisi amaçlanmaktadır?

- A) Bulunulan statünün prestijini artırmak
- B) Doğuştan gelen statüleri değiştirmek
- C) Kendi belirleyebileceği toplumsal rolleri oynamak
- D) Toplumsal hiyerarşide onaylanacağı bir yer edinmek
- E) Sahip olunan statüler arasından anahtar statü belirlemek

30. Köyden kente göç, genellikle bir umut hikâyesidir. Bu nedenle göç edenler için kent; "modernlik", "özgürlük", "tüketim", "zenginlik" ve "çeşitlilik" gibi pozitif anlamlar yüklenmiş kavramlarla anılmıştır. Fakat sonraki süreçte göç eden herkes için aynı algı devam etmemiştir. Bazıları için kent; "yalnızlık", "samimiyetsizlik", "karmaşa", "düzensizlik", "yoksulluk" ve "suç" gibi olumsuz kavramlarla ilişkilendirilmeye başlamıştır.

Bu parçadaki durumun yaşanmasında kentlerin aşağıdaki özelliklerinden hangisinin etkisinden söz edilemez?

- A) Bireysellik
- B) Ekonomik unsurlar
- C) İkincil ilişkiler
- D) Heterojen kültür
- E) Uzmanlaşma

31. Her toplum, onu diğer toplumlardan ayıran belli ortak imge ve temsillere sahiptir. Bu imgeler toplumun üyelerine değerli idealler olarak aktarılır ve bunlarla duygusal bağlar kurmaları sağlanır. Toplumsal aidiyet duygusunun gelişimi ve ortak bir kimliğin oluşumu bu bağlar üzerinden gerçekleşir. Böylece ortak imgeler toplumun üyelerini kaynaştıran ve birlikteliği sağlayan bir çimento vazifesi görür.

Bu parçaya göre ortak imgelerin toplumsal işlevi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumsal dayanışma
- B) Toplumsal tabakalaşma
- C) Toplumsal bütünleşme
- D) Toplumsal iş bölümü
- E) Toplumsal kontrol

32. Yazarlar; eserlerinde karakterlerini, onların duygu durumlarını ya da yaşanan olayları betimlerken etkileyici olmak için birlikte kullanılması uygun olmayan zıt anlamlı sözcükleri bir arada kullanarak oksimoron oluşturur. Oysa dikkatli bir okuyucu mantıksal ilkelere ve tanımlama kurallarına aykırı olan bu ifadeleri hemen fark edebilir. Örneğin "İlerlemiş yaşına rağmen sapasağlam olan yetmişlik bir delikanlı, sonsuzluğun sınırında hiç kimsenin duymadığı ama derinden hissettiği sessiz çığlıklarıyla etrafına seslenir, ne var ki kimse bu adamı ne tanır ne görür ne de işitir." ifadesi birden fazla oksimoron içermektedir.

Bu durumda oksimoron, mantıkta

- I. özdeşlik,
- II. çelişmezlik,
- III. üçüncü hâlin imkânsızlığı,
- IV. yeter-sebep

akıl ilkelerinden hangilerine aykırıdır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) III ve IV

33. Platon insan için “İki ayaklı ve tüysüz bir canlıdır.” diye bir tanım getirip bununla büyük bir övgü toplayınca Diogenes bir horoz bulup tüylerini yoldu ve okula getirip “İşte Platon’un insanı!” diye gösterdi.

Bu kısa hikâyede Diogenes’in Platon’un insan tanımına yönelik eleştirisi aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilebilir?

- A) Tanımda kısır döngü bulunmamalıdır.
- B) İlgili tüm fertler tanımın içinde, dâhil olmayanlar da dışarıda bırakılmalıdır.
- C) Üstün cinslerin tanımı yapılamaz.
- D) Tanımda anlatılmak istenen ne çok uzun ne de çok kısa olmalıdır.
- E) Bir şey kendisinden daha açık olmayan başka bir şey ile tanımlanmamalıdır.
34. Doktorluğun insanlara özgü bir meslek olduğunu “Tüm doktorlar insandır.” şeklinde ifade edebiliriz. Sadece bu bilgidен “Bazı insanlar doktordur.” önermesine kolaylıkla akıl yürüterek ulaşabiliriz. Benzer şekilde “Hiçbir doktor bitki olmadığına göre hiçbir bitki de doktor olamaz.” diyebiliriz.

Bu parçadaki akıl yürütme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tümdengelim B) Tümevarım
- C) Döndürme D) Kıyas
- E) Analoji

35 - 40. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olanlar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri/mezunları cevaplayacaktır.

35. İslam dininde ibadetlerin yapısı ve uygulanışına dair bazı temel ilkeler vardır. Bu temel ilkeler Allah tarafından belirlenmiş ancak ibadetlerin nasıl yapılacağı çoğunlukla Hz. Muhammed’in rehberliğine ve uygulamasına bırakılmıştır. Bu nedenle bir kimse kendi bakış açısına göre herhangi bir ibadet biçimi ortaya koyamaz ve farklı uygulama biçimleri geliştiremez.

Bu parçada ibadetlerin taşınması gereken ilkelerin hangisinden söz edilmiştir?

- A) İstekli yapılıyor olması
- B) Toplumu birleştirici olması
- C) Niyet gözetilerek yerine getirilmesi
- D) Kur’an-ı Kerim ve Sünnet’e uygun olması
- E) Devamlılığın esas olması

36. Günlük hayatta birçok kişi yaptığı iyiliğin karşılığında bir takdir veya benzer bir karşılık görmek ister. Bunu göremediğinde ise “Ama ben ona iyilik yapmıştım. O neden bana iyilik yapmadı?” diye şikâyet eder. İnsanlar iyilik yaptıklarında iyilik bekleyebilirler. Ancak böyle bir beklenti içine girmek iyilik kavramının anlamını yitirmesine yol açar. Bundan dolayı İslam’da her iyiliğin Allah rızası için yapılması istenir. Hz. Muhammed’in “‘İnsanlar iyilik yaparlarsa biz de iyilik yaparız, zulmederlerse biz de zulmederiz.’ diyen zayıf karakterli kimseler olmayın. Bilakis iyilik yaptıklarında insanlara iyilik yapmayı, kötülük yaptıklarında ise onlara zulmetmemeyi alışkanlık hâline getirin.” sözü de bu noktaya dikkat çekmektedir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İyiliği değerli kılan, dünyevi karşılık beklemeden yapılmasıdır.
- B) İyiliğin niceliğinden çok niteliğine önem verilmelidir.
- C) İyilik yapmanın toplumu birleştirici rolü bulunmaktadır.
- D) Gösteriş için yapılan iyiliğin, Allah katında bir değeri yoktur.
- E) İnsan kendine yapılmasını istemediği davranışları başkasına da yapmamalıdır.

37. Müslüman âlimler, Kur'an-ı Kerim'in ve Hz. Muhammed'in bilime teşvik mesajlarının rehberliğinde hem din bilimlerinde hem de pozitif ilimlerde önemli çalışmalar yapmıştır. Bu âlimlerden biri, matematik alanında yaptığı çalışmalarla öne çıkmıştır. Logaritmayı geliştirmiş, sıfırlı ondalık sayıyı bulmuştur. Yaptığı çalışmalarla cebir ilminin kurucusu kabul edilmiştir.

Bu parçada bahsedilen âlim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Harizmi B) Farabi
C) İbn Sina D) Ebu Bekir Razi
E) Biruni

38. Yahudilik ile ilgili proje ödevi hazırlamak isteyen bir öğrenci cumartesi günü bu dinin ibadet mekânına gider. İçeriye girdiğinde cemaatin de orada olduğunu fark eder. O dine mensup kişilerin dinlenme ve ibadet günü olduğunu anlar. Ayinin bitmesini beklerken bu mekânı inceleme fırsatı bulur. Ayinde bulunan erkeklerin, üzerinde altı köşeli yıldız bulunan bir şapka taktığını görür. Ayrıca yedi kollu bir şamdanda mumların yandığını fark eder.

Bu parçada Yahudilikle ilgili aşağıdakilerin hangisinden söz edilmemiştir?

- A) Şabat B) Kipa C) Menora
D) Sinagog E) Tora

39. Hz. Muhammed hicretten sonra Medine'de ilk iş olarak Mescid-i Nebî'yi inşa ettirmiştir. Bu mescidin bitişiğinde yer alan suffe denilen bölümde eğitim öğretim faaliyeti sürdürülmüştür. Suffede başlayan bu faaliyet, Hz. Muhammed'in vefatından sonra daha çok cami merkezli olarak devam etmiştir. Buralarda Kuran-ı Kerim, tefsir, hadis, fıkıh, siyer gibi dinî ilimler okutulmuş ve bu dersler ders halkası şeklinde yürütülmüştür. Eğitim öğretim faaliyetleri daha sonra darü'l-hadis, darü'l-kurra ve medreselerde de gerçekleştirilmiştir.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Hicretten sonra eğitimde kurumsallaşma süreci başlamıştır.
B) Yeni eğitim merkezlerinin açılmasıyla camiler sadece ibadet mekânı olarak kullanılmıştır.
C) Suffede tüm ilmî alanlarla ilgili eğitim verilmiştir.
D) Cami dışındaki kurumlarda eğitim yaş gruplarına göre düzenlenmiştir.
E) Ders halkaları eğitim seviyelerine göre oluşturulmuştur.

40. Ahilik teşkilatının kurulmasında fütüvvet anlayışının önemli bir etkisi vardır. Abbasiler tarafından sistematik hâle getirilen ve Anadolu Selçukluları tarafından da sürdürülen bu teşkilatın beylikler döneminde pek çok alanda önemli hizmetleri olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu hizmetler arasında yer almaz?

- A) Anadolu'da İslamiyet'in yayılması
B) Göçebe Türklerin yerleşik hayata geçmesi
C) Devlet adamlarının yetiştirilmesi
D) Gençlere meslek kazandırılması
E) Toplumsal birlik ve düzenin sürdürülmesi

41 - 46. soruları Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar cevaplayacaktır.

41. Her düşünsel dönemin var olana bakışında, birbirine benzer ve farklı yönler bulunabilir. Bir dönemi anlayabilmenin yolu, onu diğer dönemlerden benzersiz kılan yönleriyle ele almak ve önceki dönemlerin bakış açılarından neleri aldığını tespit etmekten geçer. Örneğin Orta Çağ'da Antik Çağ'a göre "yeni" olan nedir? Dahası Orta Çağ, sonraki dönemler için neler hazırlamıştır? Bu doğrultuda E. Gilson; Batı'nın, Orta Çağ'ı inkâr ettiğinde aslında kendini ve tarihini inkâr ettiğini söyleyerek dönemlerin birbirinden bağımsız ele alınamayacağını ifade eder.

Buna göre düşünce tarihindeki dönemlerle ilgili olarak aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Bir dönemi tüm yönleriyle betimlemek mümkün değildir.
B) Dönemler arasındaki sınırlar net bir şekilde belirlenmiştir.
C) Tarihsel açıklamalarda belli dönemler göz ardı edilebilir.
D) Orta Çağ felsefesi, Batı felsefesinin en önemli dönemidir.
E) Dönemler süreklilik ve farklılaşmayı birlikte içerir.

42. İdeal bir toplum arayışının kurgusal bir sonucu olan ütopyalar, dönemlerinin var olan siyasal ve toplumsal kurumlarını eleştirerek toplumları kötülüklerden arındırıp huzurlu kılacak değişmez değerler ve ilkeler ortaya koymayı amaçlamışlardır. Ancak 20. asırda yaşanan büyük savaşlar, bilimsel ve teknolojik gelişmelerin insan yaşamında meydana getirdiği olumsuz etkiler, insanların daha iyi bir topluma olan inançlarını köreltmis ve iyimser bir ütopya anlayışı yerini karamsar olan istenmeyen ütopyalara bırakmıştır.

Buna göre "istenmeyen ütopya"lara aşağıdakilerden hangisi neden olmuştur?

- A) Demokrasinin yaygınlaşmasıyla ideal devlet modellerine gerek kalmaması
B) Bilim ve teknolojinin gelişmesiyle bütün devlet modellerinin birbirine benzemesi
C) Daha iyi bir dünyanın var olabileceğine dair umutların yitirilmesi
D) Bireyselleşmenin artmasıyla ortak yaşam arzusunun zayıflaması
E) Toplamların zenginleşmesiyle devletlerin küçülmesi

43. Ceren, futbol taraftarlarının stadyumda maç izlerken gösterdikleri davranışların rakip takım taraftarlarının yaptığı tezahüratlar ve taraftar kimliğinden nasıl etkilendiğini incelemektedir. Bu amaçla farklı futbol takımlarının taraftarlarıyla maç çıkışlarında görüşmeler yapmaktadır.

Buna göre Ceren, psikolojinin aşağıdaki alt dallarından hangisinde araştırma yapmaktadır?

- A) Bilişsel B) Gelişim C) Sosyal
D) Klinik E) Deneysel

44. Sosyologlar, insanların yaşadığı bireysel olayların daha geniş olguların yansıması olduğunu gösterir ve insanların deneyimleri arasındaki benzerlikleri ve bu benzerliklerin arasındaki farklılıkları ortaya koyarlar. Sosyoloji bizi deneyimlerimizi yeniden değerlendirmeye yöneltir; toplumsal olgu ve olayların, olduğunu zannettiğimiz şekilde olmadığını düşünmemizi, başka yorumlarının da olduğunu görebilmemizi sağlar. Sosyolojik düşünmenin bireye sağlayacağı en önemli fayda, şimdiye kadar düşündüğünden farklı bir şekilde düşünmeye başlamasını ve böylece o güne kadar tanıdığını düşündüğü dünyanın şimdi olduğundan daha farklı bir dünya olabileceğini keşfetmesini sağlamasıdır.

Buna göre sosyolojinin bireye kazandırmayı amaçladığı özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bireysel bilgi ve deneyimlerin önemini kavramak
- B) Toplumsal olay ve olguları öznel bir bakış açısıyla ele almak
- C) Dünyadaki farklı toplumlar hakkında bilinç oluşturabilmek
- D) Konuları bilimsel akıl yürütmelerle ele almak
- E) Topluma farklı ve geniş açılardan bakabilmek

45. Televizyon karşısında uzun zaman geçiren çocuk, izlediklerinden dolayı pek çok şey öğrenmekle birlikte onun gelişim aşamasıyla uyumlayan ya da onu istenmeyen davranışlara yönlendirebilecek çeşitli olumsuz mesajlara da maruz kalabilmektedir. Bu mesajların çocuğun sosyalleşmesinde merkeze oturması endişe vericidir. Örneğin sosyalleşme sürecinde aile ya da okuldan değil de sürekli bir biçimde şiddeti meşrulaştıran, temel toplumsal değerleri zaafa uğratan ve bireylere renkli bir dünya sunan televizyondan etkilenmesi; çocuğun hem benliğinin gelişmesinde hem de yaşam algısında önemli hasarlar oluşturabilecektir.

Bu parçada aşağıdaki kavramlardan hangisinin önemine vurgu yapılmaktadır?

- A) Ailede sosyalleşme
- B) Sağlıklı sosyalleşme
- C) Yetişkinlikte sosyalleşme
- D) Hayat boyu sosyalleşme
- E) Okulda sosyalleşme

46. Aşağıdakilerden hangisi tümdengelim akıl yürütmesine örnek olabilir?

- A) Mengenilerin tamamı aşçı değildir. Öyleyse bazı Mengeniler aşçı değildir.
- B) Güzel olmayan çiçek yoktur. Seninki de çiçek olduğuna göre o da güzeldir.
- C) Her insan birini sever. Kimisi az kimisi çok sever.
- D) Bütün gün çalıştın. Çok çalışmaktan yorgun düşeceksin.
- E) Tüm yeşil gömlekler bana yakışıyor. Yeşil tişört giysem o da yakışacak demek ki.

2023 ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

2023 YKS 2. OTURUM ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

18-06-2023

SOSYAL BİLİMLER-2 TESTİ

1. E
2. A
3. D
4. E
5. B
6. B
7. A
8. B
9. C
10. C
11. D
12. D
13. B
14. B
15. A
16. E
17. B
18. A
19. E
20. D
21. A
22. C
23. D
24. D
25. B
26. B
27. D
28. B
29. D
30. E
31. C
32. B
33. B
34. C
35. D
36. A
37. A
38. E
39. A
40. C
41. E
42. C
43. C
44. E
45. B
46. B